

1

ARIKETA

1.- Aztertu ondoko enuntziatuak egiazkoak diren ala ez. (Erantzuna ezekoa denean kontradibide bat jarri).

- (i) $A \subseteq B \Leftrightarrow A \cap B = A \Leftrightarrow A \cup B = B$;
- (ii) $A \cap B = A \cap C \Rightarrow B = C$;
- (iii) $A \cup B = A \cup C \Rightarrow B = C$;
- (iv) $(A - B) \cup (B - A) = (A \cup B) - (A \cap B)$.

2.- Izan bedi $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ aplikazioa non $f(x, y) = x - y$ den.

(i) Aztertu ondoko baieztapenetik zeintzuk diren zuzenak:

$2 \in f((0, 1) \times (-1, 0))$; $0 \in f((0, 1) \times (0, 1))$; $(1, 0) \in f^{-1}([-1, 1])$; $(-2, 3) \in f^{-1}([-1, 0])$.

(ii) Kalkulatu $f(\mathbb{R} \times (-1, 1))$ eta $f^{-1}(0)$.

3.- Zehaztu injektiboak, suprajektiboak eta/edo bijektiboak diren ondorengo aplikazioak. Aurkitu alde

ranzkarriak diren aplikazioen alderantzizko aplikazioa.

- (i) $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, non $f(n) = n + 1$ den $\forall n \in \mathbb{N}$.
- (ii) $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$, non $f(n) = n - 2$ den $\forall n \in \mathbb{Z}$.
- (iii) $f : \mathbb{R} - \{1\} \rightarrow \mathbb{R} - \{1\}$, non $f(x) = x^3$ den $\forall x \in \mathbb{R} - \{1\}$.
- (iv) $f : \mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{Q}$, non $f(x) = 3x - 1$ den $\forall x \in \mathbb{Q}$.
- (v) $f : \mathbb{R} - \{1\} \rightarrow \mathbb{R} - \{1\}$, non $f(x) = \frac{x+1}{x-1}$ den $\forall x \in \mathbb{R} - \{1\}$.

4.- Zehaztu ondoko multzoek eraztun edo gorputz egitura duten ala ez emandako eragiketeekin:

(i) $A = \{0, 1\}$ multzoa ondoko eragiketeekin: $1 + 1 = 0 + 0 = 0$, $1 + 0 = 0 + 1 = 1$, $1 \cdot 1 = 1$, $1 \cdot 0 = 0 \cdot 1 = 0 \cdot 0 = 0$.

(ii) $A = \{n + \sqrt{2}m \mid n, m \in \mathbb{Z}\}$, batuketa eta biderkaketarekin.

(iii) $A = \{n + \sqrt{2}m \mid n, m \in \mathbb{Q}\}$, batuketa eta biderkaketarekin.

---

¹OCW Proiektua. Txomin Ramirez eta M. Asun Garcia

2

5.- Jarri ondorengo polinomioak, $\mathbb{Q}$, $\mathbb{R}$ eta $\mathbb{C}$ gainean, polinomio irreduzibileen biderkadura moduan:

- (i) $f(x) = x^3 - 1$.   (ii) $f(x) = x^3 - 2x^2 + 2x - 4$.
- (iii) $f(x) = x^4 + 1$ (iv) $f(x) = x^6 + 2x^5 + 3x^4 + 4x^3 + 3x^2 + 2x + 1$.

PROBLEMAK

1.- Izan bedi $A = \mathbb{R}^2 - \{(0, 0)\}$ eta ondorengo erlazioa:

$$(x_1, y_1) \sim (x_2, y_2) \Leftrightarrow \exists \lambda \in \mathbb{R} - \{0\} \mid x_1 = \lambda x_2 \text{ eta } y_1 = \lambda y_2$$

Froga ezazu baliokidetasun erlazioa da, aurki ezazu $(x_1, y_1) \in A$ elementuaren baliokidetasun klasea eta eman ezazu zatidura multzoaren interpretazio geometrikoa.

2.- Izan bedi $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ $f(x, y) = (x + y, x - y)$ erlazioaren bitartez definituta dagoen aplikazioa.

(i) Frogatu f bijektiboa dela eta kalkulatu f^{-1} . Frogatu $f \circ f^{-1} = f^{-1} \circ f = 1_{\mathbb{R}^2}$ dela.

(ii) Aurkitu $g : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ aplikazio bat, non $(f \circ g)(x, y) = (y, x) \forall (x, y) \in \mathbb{R}^2$. Era berean, aurkitu $h : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ aplikazio bat, non $(h \circ f)(x, y) = (y, x) \forall (x, y) \in \mathbb{R}^2$.

3.- Izan bedi $(G, \otimes)$ talde bat. $g_0 \in G$ elementu finko bakoitzarako ondoko aplikazioa definitzen dugu:

$$T_{g_0} : G \rightarrow G, T_{g_0}(x) = g_0 \otimes x.$$

Frogatu T_{g_0} aplikazioa bijektiboa dela eta kalkulatu bere alderantzizkoa. Zehaztu $T_{g_0} \circ T_h$. Zein da $\{T_g \mid g \in G\}$ multzoaren egitura?.

3

4.-

- (i) Izan bedi $f(x) = a_n x^n + \dots + a_1 x + a_0 \in \mathbb{Z}[x]$. Frogatu $f(x)$ polinomioaren erro posibleak $\mathbb{Q}$ gainean $r/s \in \mathbb{Q}$ modukoak direla, non $(r, s) = 1$, $r|a_0$ eta $s|a_n$.
- (ii) Izan bedi $f(x) \in \mathbb{Z}[x]$ polinomio monikoa. Frogatu bere erro razional guztiak osoak direla, hots $r/s \in \mathbb{Q}$ f -ren erroa bada orduan r/s zenbaki osoa da.
- (iii) Aurkitu ondorengo polinomioen erro razional guztiak: $x^n - 1$, $x^n + 1$, $3x^3 + x - 5$, $x^4 - 3x^3 + 3x^2 - 3x + 2$.